

**Regulamin nauczycielskich praktyk przedmiotowych z języka polskiego
na studiach I i II stopnia
(obowiązuje studentów specjalności język polski z logopedią
od roku akademickiego 2015/2016)**

Praktyki zawodowe nauczycielskie są realizowane zgodnie ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela z 17 stycznia 2012 roku, stanowią integralną część Modułu 3 – Przygotowanie w zakresie dydaktycznym.

Studenci odbywają praktyki grupowe śródroczne (w ramach ćwiczeń z dydaktyki przedmiotowej) oraz indywidualne praktyki przedmiotowo-metodyczne z języka polskiego na poszczególnych etapach edukacyjnych w określonym wymiarze godzin i w ustalonych terminach.

Praktyka nauczycielska na studiach I stopnia jest realizowana w wymiarze 120 godzin (przygotowanie do nauczania pierwszego przedmiotu) w klasach 4-6 szkoły podstawowej w określonych w planie studiów semestrach.

Praktyka nauczycielska na studiach II stopnia jest realizowana w wymiarze 120 godzin (przygotowanie do nauczania pierwszego przedmiotu) w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej w określonych w planie studiów semestrach.

Nadzór nad przebiegiem praktyki sprawuje opiekun praktyki z ramienia Uczelni, który organizuje jej przebieg oraz dokonuje jej zaliczenia.

Praktykę indywidualną studenta w wybranej szkole prowadzi wyznaczony przez dyrektora szkoły nauczyciel – Szkolny Opiekun Praktyki.

I. Cele praktyk

Celem indywidualnej praktyki przedmiotowej z języka polskiego w klasach 4-6 szkoły podstawowej, gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej jest praktyczne przygotowanie studentów do wykonywania zawodu nauczyciela języka polskiego na II, III i IV etapie kształcenia. W trakcie praktyki student konfrontuje wiedzę teoretyczną z dydaktyki i przedmiotu język polski z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.

II. Podstawowe treści programowe praktyk

Podstawowe treści programowe praktyk wynikają z zapisów w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela z 12 stycznia 2012 roku.

Studenci w ramach praktyki indywidualnej kształtują kompetencje dydaktyczne poprzez:

1) zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;

2) obserwowanie:

a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów,

- b) toku metodycznego lekcji (zajęć), stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
- c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji (zajęć),
- d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
- e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
- f) sposobu oceniania uczniów,
- g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
- h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
- i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
- j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
- k) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje);

3) współdziałanie z opiekunem praktyk w:

- a) planowaniu i przeprowadzaniu lekcji (zajęć),
- b) organizowaniu pracy w grupach,
- c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,
- d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
- e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
- f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
- g) organizowaniu przestrzeni klasy,
- h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

4) pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:

- a) planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
- b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
- c) organizację i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
- d) wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
- e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju uczniów,
- f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
- g) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
- h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,

- j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
- k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
- l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami;

5) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:

- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
- b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
- c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
- d) ocenę przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacji zamierzonych celów,
- e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć),
- f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

III. Czas trwania praktyki

Na studiach I stopnia obowiązuje:

- praktyka indywidualna w klasach 4-6 szkoły podstawowej w wymiarze 120 godzin.

Na studiach II stopnia obowiązuje:

- praktyka indywidualna w gimnazjum w wymiarze 60 godzin;
- praktyka indywidualna w szkole ponadgimnazjalnej w wymiarze 60 godzin.

IV. Terminy odbywania praktyki

Studenci odbywają praktykę w większości równoległe z odbywającymi się zajęciami z dydaktyki przedmiotowej.

Na studiach I stopnia:

- praktyka indywidualna w klasach 4-6 szkoły podstawowej odbywa się w wymiarze 120 godzin w 4 i 5 semestrze.

Na studiach II stopnia:

- praktyka indywidualna w gimnazjum odbywa się w wymiarze 60 godzin w 3 semestrze;
- praktyka indywidualna w szkole ponadgimnazjalnej odbywa się w wymiarze 60 godzin w 4 semestrze.

V. Miejsce odbywania praktyki, zasady i forma praktyki

Studenci odbywają:

- praktykę indywidualną w wybranych szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych, których dyrektorzy i nauczyciele języka polskiego wyrażą zgodę na odbycie praktyki.

W ramach obowiązującej liczby godzin praktyki indywidualnej studenci obserwują zajęcia prowadzone przez nauczyciela – Szkolnego Opiekuna Praktyki, planują i prowadzą samodzielnie zajęcia lekcyjne lub asystują nauczycielowi, analizują dokumenty i poznają strukturę szkoły oraz specyfikę pracy nauczyciela polonisty.

Na studiach I stopnia studenci:

- w ramach praktyki indywidualnej w klasach 4-6 szkoły podstawowej:
 - poznają specyfikę pracy szkoły (5 godzin),
 - obserwują zajęcia (25 godzin),
 - asystują nauczycielowi w prowadzeniu zajęć (10 godzin),
 - samodzielnie prowadzą zajęcia (25 godzin),
 - sprawdzają i oceniają prace pisemne uczniów (10 godzin),
 - przygotowują się do prowadzenia zajęć (25 godzin),
 - analizują i interpretują działania pedagogiczne (20 godzin).

Na studiach II stopnia studenci:

- w ramach praktyki indywidualnej w gimnazjum:
 - poznają specyfikę pracy szkoły (5 godzin),
 - obserwują zajęcia (10 godzin),
 - asystują nauczycielowi w prowadzeniu zajęć (5 godzin),
 - samodzielnie prowadzą zajęcia (15 godzin),
 - sprawdzają i oceniają prace pisemne uczniów (5 godzin),
 - przygotowują się do prowadzenia zajęć (10 godzin),
 - analizują i interpretują działania pedagogiczne (10 godzin);
- w ramach praktyki indywidualnej w szkole ponadgimnazjalnej:
 - poznają specyfikę pracy szkoły (5 godzin),
 - obserwują zajęcia (10 godzin),
 - asystują nauczycielowi w prowadzeniu zajęć (5 godzin),
 - samodzielnie prowadzą zajęcia (15 godzin),
 - sprawdzają i oceniają prace pisemne uczniów (5 godzin),
 - przygotowują się do prowadzenia zajęć (10 godzin),
 - analizują i interpretują działania pedagogiczne (10 godzin);

W pierwszych dniach praktyki studenci poznają zasady organizacji pracy szkoły, warsztat pracy nauczyciela polonisty oraz obserwują zajęcia lekcyjne. W kolejnych dniach planują zajęcia własne, asystują nauczycielowi w prowadzeniu lekcji oraz samodzielnie prowadzą zajęcia. Przed każdą samodzielnie prowadzoną lekcją studenci są zobowiązani do przedstawienia konspektu lekcji nauczycielowi – Szkolnemu Opiekunowi Praktyk do zatwierdzenia. Po przeprowadzonej lekcji student omawia zajęcia z opiekunem praktyk.

VI. Podstawy zaliczenia praktyki

Po zakończeniu praktyki indywidualnej student(ka) w wymaganym terminie przedstawia Uczelnianemu Opiekunowi Praktyki następujące dokumenty:

- arkusz praktyki,
- sprawozdanie z obserwacji przynajmniej 2 wybranych lekcji (konspekt odtwórczy),
- samodzielnie opracowane konspekty przynajmniej 5 wybranych lekcji wraz z uwagami po ich przeprowadzeniu,
- kartę oceny – opinię o odbytej praktyce wystawioną przez nauczyciela – Szkolnego Opiekuna Praktyk na specjalnym formularzu i podpisaną oraz opieczętowaną przez dyrektora szkoły,
- wypełnione przez Szkolnego Opiekuna Praktyk – umowę i rachunek za praktykę.

Brak wymienionych dokumentów unieważnia praktykę.

Uczelniany opiekun praktyk zalicza odbytą przez studenta praktykę na podstawie analizy dostarczonych dokumentów oraz arkusza oceny – opinii Szkolnego Opiekuna Praktyk w trakcie rozmowy ze studentem.

VII. Rodzaje działalności wykonywanej przez studenta osobiście lub rodzaje świadczonej przez studenta pracy, które mogą stanowić podstawę zaliczenia praktyki bez konieczności jej odbycia w formie organizowanej przez Uczelnię

Warunkiem zaliczenia praktyki jest konieczność odbycia jej w formie organizowanej przez Instytut Filologii Polskiej i Lingwistyki Stosowanej.